

See trükis väljendab autori vaateid. Programmi korraldusasutus ei ole vastutav selle eest, kuidas seda infot võidakse kasutada.

Šī publikācija atspoguļo autora viedokli. Programmas vadošā iestāde nav atbildīga par šīs informācijas izmantošanu.

This publication reflects the views of the author. The managing authority of the programme is not liable for how this information may be used.

Эта публикация отражает точку зрения автора.
Управляющий орган программы не несет ответственности за использование этой информации.

Pärис alguses olime me üks

Hea lugeja! Oleme Valga ja Valka – kaksiköed. Teie käes on meie lugu läbi piltide, mis vahel räägivad rohkem kui tuhat sõna. Kutsume teid kaasa ajarännakule, et meenutada kaugemaid ja lähemaid aegu ning körvuti tänapäevaga heita pilk veelgi paremasse tulevikku.

Pärис alguses olime me üks. Tervelt seitsme sajandi jooksul olime me lahutamatult koos, üks ja seesama, kandes uhkusega nime WALK. Meid ei olnud võimalik lahutada – kuidas saanusk? Olime ju kaksiköed, kes üheskoos kasvasid, õppisid ja tegid omi töid ja toimetusti.

Mida köike meie silmad ei näinud läbi aja! Ähmaselt mäletame, et siin käsid rüütlid ja piiskopid, maaisandad ja vasallid. Loid oma laagrid püstti Pedeli oru nõlvadel, soid ja joid ning pidasid nõu. Meie aga kiikasime kõrvalt, kui Maapäeval tehti Liivimaa jaoks olulisi otsuseid. Need olid ilusad ajad – lapsepõlve ajad, kui kõik tundus helge nagu muinasjutus.

Ühel päeval saabusid võõrad ja panid maja-dele tule otsa. Miks nad seda tegid? Paraku ei kaitsnud meie kodu müürid ega tarad. Majad ehitati uuesti üles, peagi nägime rohelisel põhjal väljasirutatud soomustatud kätt, mis hoidis köverat mõõka. Kui kirjutati aasta 1584, siis väljastas Poola kuningas Stefan Batory meile "täiskasvanu" tunnistuse – andis asulale Riia linnaõigused. 11. juunil peame oma linna sün-nipäevaks ja tähistame tänase päevani. Siis aga rullus ränkraske Põhjasõda üle linna, me jäime vaevu ellu ja toibusime aegamööda. Kulus terve inimpõlv, enne kui elanikkond kasvas mõnesaja inimeseni.

Kui kerkisid uhked mõisad ja kreisilinnale koha-sed hooned, hakkas elu taas ilmet võtma ja jõu-kus kasvama. Turu- ja laadapäevadel võis kuulda nii eesti-, läti-, vene- kui saksakeelset juttu.

Дорогой читатель! Мы, Валга и Валка – сестры-близнецы. Сейчас у вас в руках наша история в фотографиях, которые иногда говорят больше, чем тысяча слов. Мы приглашаем вас отправиться с нами в путешествие во времени, чтобы вспомнить далекое и недавнее прошлое и вместе с настоящим заглянуть в еще более светлое будущее.

В самом начале мы были едины. Семь веков мы были тесно связаны, были одним целым, гордо именовавшимся WALK. Нас невозможно было разлучить – да и как? Мы же были сестрами-близнецами, которые вместе росли, учились и хозяйствничали вместе.

Чего только не видели наши глаза сквозь века! Мы смутно помним, как здесь проходили рыцари и епископы, помещики и вассалы. Они располагались лагерем на склонах долины Педеле, ели, пили и спорили. Мы наблюдали со стороны, как в ландтаге принимались важные для Ливонии решения. Это были прекрасные времена – времена детства. Все было так ярко, как в сказке!

Однажды пришли чужаки и подожгли дома. Зачем они это сделали? И почему вокруг наших домов не были построены заборы или стены? Но дома снова отстроили. Вскоре мы увидели на зеленом фоне вытянутую и покрытую доспехами руку, держащую изогнутый меч. В 1584 году король Польши Стефан Баторий выдал нам свидетельство о «совершеннолетии», дающее нам право называться городом. 11 июня мы считаем днем рождения нашего города и отмечаем его по сей день. Затем началась страшная Северная война. Но мы выжили и потихоньку восстановились. Потребовалось целое поколение людей, чтобы население выросло до нескольких сотен.

Когда были построены роскошные усадьбы и дома, соответствующие статусу уездного города, жизнь снова закипела, росло благосостояние. В дни базаров и ярмарок можно было услышать эстонскую, латышскую, русскую и немецкую речь.

Pāsos pirmsākumos bijām viena

Dārgais lasītāj! Esam Valga un Valka – dviņumāsas. Jūsu rokās patlaban ir mūsu stāsts – cauri attēliem, kas dažkārt pasaka vairāk nekā tūkstoš vārdi. Aicinām jūs kopā ar mums doties ceļojumā laikā, lai atcerētos tālāku un tuvāku pagātni un kopsolī ar tagadni ielūkotos vēl gaišākā nākotnē.

Паšos pirmsākumos bijām viena. Septiņus gadīsimtus bijām cieši kopā, viena un tā pati, ar lepnumu dēvēta par WALK. Mūs nebija iespējams šķirt – un kā gan? Bijām taču dviņumāsas, kas kopā augušas, mācījušās un saimniekojušas.

Ko gan visu cauri laikiem mūsu acis ir redzējušas! Miglāini atceramies, kā šeit pāri gāja bruñinieki un bīskapi, mužkungi un vasalji. Uzsleja savas nometnes Pedeleles ieletas nogāzēs, ēda un dzēra, un tērēja. Mēs no malas vērojām, kā landtāgos tiek pieņemti Livonijai svarīgi lēmumi. Tie bija skaisti laiki – bērnības laiki. Viss bija tāds gaīšs, kā pasākā!

Kādudien ieradās svešinieki un pielaida uguni mājām. Kāpēc viņi to darija? Un kādēļ gan ap mūsu mājām žogu vai mūri neuzcēla? Namus atkal uzbūvēja no jauna. Drīz vien ieraudzījām uz zala fona izstieptu un bruņām pārkālātu roku, kas turēja līku zobenu. 1584. gadā polu karalis Stefans Batoris izsniedza mums "pilngādības" apliecību – piešķira Rīgas pilsētas tiesības.

11. jūniju uzskatām par savu dzimšanas dienu un svinam to līdz pat šai dienai. Tad nāca briesmīgais Ziemeļu karš. Tikkō izdzīvojām un atguvāmies mazpamazām. Pagāja vesela cilvēku paaudze, līdz iedzīvotāju skaits pieauga līdz dažiem simtiem.

Kad tapa greznas muīžas un aprīņķa pilsētas statusus atbilstoši nami, dzīve atkal sāka pieņemties spēkā un turība auga. Tirgus un gadatirgus dienās varēja dzirdēt ļaudis runājam latviešu, vācu, igauņu un krievu mēlēs.

Dear reader! We are Valga and Valka – twin sisters. Your hands hold our story – with pictures that sometimes tell more than a thousand words. We invite you to travel in time together with us, to remember distant and recent past, to face present and look into brighter future.

In the beginning, we were one. For seven centuries, we were inextricably tied together, one and the same, and we were proud to call it WALK. We could not be separated – how could we? We were twin sisters that grew, studied and worked together

Our eyes have seen a lot throughout times! We vaguely remember how knights and bishops, landlords and vassals wandered here. They erected their camps on the slopes of the valley of the Pedele river, and they ate and drank, and chattered. We swayed aside and watched how their Landtags made decisions significant for Livonia. These were beautiful times of childhood. Everything was bright – as in a fairy tale.

One day strangers arrived and set fire to our houses. Why did they do that? And why was not there a fence or a wall built around our houses? The houses were rebuilt. We soon saw an armoured arm outstretched on a green background holding a curved sword. In 1584, the Polish king Stefan Batory issued an "adulthood" certificate – granted us town rights. We consider June 11 to be the birthday of our town and we still celebrate it. Then the dreadful Northern War broke out. We barely survived and gradually recovered. It took a whole generation until the number of inhabitants increased to several hundreds. Manors and magnificent county buildings rose again; life began to improve and prosperity grew. At the market days and fairs, one could hear people speaking Estonian and Latvian, Russian and German.

1286. Pilsētas WALK vārds pirmo reizi atrodams vēstures avotos (Rīgas pilsētas parādu grāmatā).

1286 Linna mainitakse esmakordseit kirjalikes allikates (Rīa linna vōlaraamatus) nime WALK all.

1286 - the name "Walk" can be found in historical sources (Debt Book of Riga City) for the first time.

1286 г.- название WALK впервые встречается в исторических источниках (Рижская городская долговая книга).

1286

1419. Sanāk pirmā Livonijas valstiņu apspriede, kas nolemj turpmāk katru gadu sasaukt kārtējo landtāgu (Livonijas valstiņu apvienības augstākais orgāns). Līdz 1500. gadam noturēti 36 landtāgi.

1419 Toimub esimene Liivimaa maapāēv – Vana-Liivimaa alade körgeimāte seisuste kokkutulek. Kokku peeti 15.–16. sajandil 36 maapāeva.

1419 - the first meeting of the Livonian states was held in Walk and it decided to convene yearly Landtags (the highest organ of the association of the Livonian states). 36 Landtags were held till 1500.

1419 г.- проходит первое собрание Ливонских государств, на котором принимается решение ежегодно созывать очередной ландтаг (высший орган Союза Ливонских государств). До 1500 года в городе было проведено 36 ландтагов.

1419

1584. gada 11. jūnijā. Polijas karalis Stefans Batoris (1533-1586) piešķir pilsētas tiesības.

11. juunil 1584 annab Poola kuningas Stefan Batory (1533-1586) linnale asutamiskirja ja linnaõigused.

11 June, 1584 - Walk was granted the county town rights under subordination of Riga. Latvians started to move to the town, as the area of the Walk County was expanded by depriving lands of the Cēsis and Riga counties.

11 июня 1584 г. - король Польши Стефан Баторий (1533-1586 гг.) дарует права города.

1584

1783. Piešķir aprīnķa pilsētas tiesības ar pakļautību Rīgai. Pilsētā sāk ieplūst latvieši, jo aprīnķi paplašina uz Cēsu un Rīgas aprīnķu zemju rēķina.

1783 Katariina II ukaasiga moodustati kreis Walk ja linnast sai kreisi keskus. Uue kreisi koosseisu vōeti mitmeid valdu Riia ja Võnnu kreisist. Põhielanikkonna moodustasid lätlased.

1783 - Walk was granted the county town rights under subordination of Riga. Latvians started to move to the town, as the area of the Walk County was expanded by depriving lands of the Cēsis and Riga counties.

1783 г.- присвоены права уездного города с подчинением Риге. В городе начинают прибывать латыши, так как уезд расширяется за счет земель Цесисского и Рижского уездов.

1783

1849. Sāk darboties Vidzemes draudžu skolu skolotāju seminārs, kuru vada Jānis Cimze (1814-1881) un kurā mācās vēlāk Latvijā un Igaunijā ievērojami pedagozi, koru diriģenti, komponisti, mūziķi, literāti, mācītāji, sabiedriskie darbinieki.

1849 Linnas hakkab tegutsema Jānis Cimze (1814-1881) juhitud Liivimaa kihelkonnakooliopetajate seminar, kus saavad hariduse Läti ja Eesti jaoks olulised õpetajad, heliloojad, muusikud, kirjanikud, pastorid ja ühiskonnategelased.

1849 - Vidzeme Parish School Teacher Training Seminary started operating; its leader was Jānis Cimze (1814-1881). Famous Latvian and Estonian educators, choir conductors, composers, musicians, writers, pastors and public workers studied there.

1849 г.- начинает работать семинария для учителей видземских приходских школ, которой руководит Янис Цимзе (1814-1881) и в которой впоследствии учатся известные педагоги, дирижёры, композиторы, музыканты, писатели, пастыри и общественные деятели Латвии и Эстонии.

1849

1887. gads. Pienāk pirmais vilciens no Tartu.

1887 jõuab Tartust linna esimene rong.

1887 - the first train from Tartu arrived in Walk.

1887 г. – прибывает первый поезд из Тарту.

1917. gada 18. novembris (pēc vecā stila) Latviešu pagaidu nacionālā padome pierēmē deklarāciju, kurā pasludināja Latvijas autonomiju.

18. november 1917. (vana kaalendri järgi) Läti Ajutine Rahvusnõukogu võttis vastu deklaratsiooni, millega kuulutati välja Läti autonoomia.

18 November, 1917 (according to the old style) – the Latvian Provisional National Council issued the declaration that proclaimed the Latvian autonomy.

18 ноября 1917 года (по старому стилю) Латышский временный национальный совет принимает декларацию об автономии Латвии

1887

1917. gada 1. jūlijā. Šķirējtiesa pienem lēmumu par Valkas sadalīšanu starp jaunajām Latvijas un Igaunijas neatkarīgām valstīm.

1. juulil 1920 määras rahvusvaheline piirkomisjon kindlaks kahe riigi vahelise piiri ning jagas Valga ja Valka piki Varžupīte-Konnaaja telje.

Tekib kaksiklinn Valga/Valka.

1 July, 1920 - the arbitration court decided to split Valka between the new independent countries of Latvia and Estonia.

1 июля 1920 года третейский суд принимает решение о разделе Валки между новыми независимыми государствами Латвией и Эстонией.

1917

1920. gada 1. jūlijā. Šķirējtiesa pienem lēmumu par Valkas sadalīšanu starp jaunajām Latvijas un Igaunijas neatkarīgām valstīm.

1991 Päras Eesti ja Läti taasisesevumist taastati piir kahe riigi vahel.

1991 – the national border was re-established after Latvia and Estonia regained independence.

В 1991 году, после восстановления государственной независимости Латвии и Эстонии, восстанавливается и государственная граница.

1920

1991. Pēc Latvijas un Igaunijas valstīkās neatkarības atgūšanas atjaunoja valsts robežu.

1991 Päras Eesti ja Läti taasisesevumist taastati piir kahe riigi vahel.

1991 – the national border was re-established after Latvia and Estonia regained independence.

В 1991 году,

после восстановления государственной независимости Латвии и Эстонии, восстанавливается и государственная граница.

1991

2007. gada 21. decembris Latvija un Igaunija pievienojas Šengenas bezvīzu telpai – Valkā/Valgā likvidē robežkontrolli.

21. detsembril 2007 ühinesid Eesti ja Läti Schengeni viisavaba tsooniga. Valgas ja Valkas kaotati piirkontroll.

21 December, 2007 - Latvia and Estonia joined the visa-free area of Schengen - the border control in Valka/Valga was abolished.

21 декабря 2007 г. Латвия и Эстония присоединяются к Шенгенской безвизовой зоне – пограничный контроль в Валке/Валге отменяется.

2007

Loatus oli pea täiesti hadunud, kuni algas ärkamisaeg

Kasvades muutusime me haritumaks ja kultuursemaks, talletasime rahvaviise ja laulsime koos kooris. Tutvusime ärksameelsete noormeestega, kes õppisid Jānis Cimze õpetajate seminaris ning kes hiljem korraldasid üleriigilisi laulupidusid ja asutasid teatreid, kirjutased luuletusi ja avaldasid raamatuid. Oli rahvusliku ärkamise aeg. Olles küll sarnased ja tugevalt seotud, mõistsmine nüüd, et kasvame erinevateks isiksusteks. Ning me arenesime kiiresti. Tekkis uus elusoone, ümberringi rajati rööpaid, rongide rattad rajasid ja kõikjalt vooris kohale kaupmehi. Seda just tänu raudteele, mis tegi meist tähtsa sõlmpunkti kahe kubermangulina Tallinna ja Riia vahel. Valmis ka uhke punastest tellistest jaamahoone. Esimese maailmasõja lõpu poole lugesime kokku juba paarkümmend tuhat elaniku.

Tulevik näis helge, miski ei ennustanud, et rõõmus aeg võiks otsa saada. Aga kahurid ei vakinud, sõjamürin läks järest valjemaks. Linnast käis läbi mitmes mundris mehi, lahingud peeti otse meie naabruseni. Valitses väga keeruline aeg, sõditi ümberringi ja mindi omavahel tülli. Mõneks ajaks sai linnast koguni Läti pealinn. Kui saabus oodatud rahuaeg, siis oleksime olnud önnelikud. Kui meid vaid poleks lahutatud – esimene korda kõigi aegade jooksul. Ühtakkki oli meie vahel tömmatud piir, riigipiir ja piiripostid. Püüdsime harjuda kummalise olukorraga, aga see oli raske. Niikaua kui end mäletasime, olime alati olnud üks. Õigemini, justkui üks hing kahes kehas, kui mitte rohkemati. Hing sai haiget, ühítpidi olime nüüd vabad, ent ometi eraldatud. Tundsimene teineteisest puudust, olime nii lähedal, aga samas kaugel. Sellest ei piisanud, et vahel nägime ja saime kokku.

По мере взросления мы становились более образованными и культурными, собирали народные песни и пели вместе в хоре. Мы познакомились с активными молодыми людьми, которые учились в учительской семинарии Яниса Цимзе и впоследствии организовывали всеобщие праздники песни, основывали театры, писали стихи и издавали книги. Это было время пробуждения народа. Будучи похожими и тесно связанными, мы теперь поняли, что становимся разными личностями.

И мы быстро развивались. Началась новая жизнь, кругом были проложены рельсы, загрохотали колеса поездов, с разных краев прибывали торговцы. И все это благодаря железнодорожной дороге, которая сделала нас важным узлом между двумя губернскими городами, Таллином и Ригой. Так же было построено роскошное здание вокзала из красного кирпича. В конце Первой мировой войны у нас населения было уже более десяти тысяч человек.

Будущее казалось светлым, и ничто не предвещало того, что хорошие времена подходили к концу. Но пушки не молчали, хротот войны становился все громче. По городу проходили люди в разных мундирах, в непосредственной близости от нас шли бои. Это было очень тяжелое время – время борьбы и сражений. Одно время мы даже стали столицей Латвии. Когда наступил долгожданный мир, мы тоже могли быть счастливы. Если бы только нас не разлучили – в первый раз за все времена. Внезапно между нами была проведена государственная граница и поставлены пограничные столбы. Мы пытались привыкнуть к странным обстоятельствам, но это было трудно, потому что, насколько мы себя помним, мы всегда были единым целым. Точнее говоря, будто одна душа в двух телах, если не больше. На душе было больно – теперь мы были свободны, но разлучены. Нам не хватало друг друга, мы были так близко и в то же время так далеко друг от друга. Недостаточно было того, что мы иногда виделись и встречались.

Cēnnība bija gandrīž zudusi; līdz sākās atmoda

Pieaugot kļuvām izglītotākas un kulturālākas, vācām tautasdziesmas un dziedājām kopā koori. Iepazināmies ar darbīgiem jauniešiem, kas mācījās Jāņa Cimzes skolotāju seminārā un kas vēlāk rikoja vispārējos dziesmu svētkus, dibināja teātrus, rakstīja dzejoļus un izdeva grāmatas. Bija tautu atmodas laiks. Būdamas līdzīgas un cieši saistītas, tagad sapratām, ka veidojamies par dažādām personībām.

Un mēs attīstījāmies ātri. Radās jauna dzīvības dzīsla, visapkārt izbūvēja sliedes, grabēja vilcēnu riteņi, un no malu malām ieradās tirgotāji. Un tas viss, pateicoties tieši dzelzceļam, kas padarīja mūs par nozīmīgu mezglu starp divām gubernās pilsētām, Tallinu un Rīgu. Tapa arī gresna stacijas ēka no sarkanajiem kieģeļiem. Pirmā pasaules kara beigās saskaitījām jau pārdesmit tūkstošus iedzīvotāju.

Nākotne likās gaiša, nekas neliecināja, ka labiem laikiem beigas pienāks. Bet lielgabali neklusēja, kara rūkoja kļuva arvien skaļāka. Cauri pilsētai gāja viri dažādos mundieros, kaujas risinājās tieši mūsu apkaimē. Tas bija joti grūts laiks – cīņu un kīldu laiks. Vienībād pat kļuvām par Latvijas galvaspilsētu.

Kad pienāca gaidītais miers, arī mēs būtu varējus kļūt laimīgas. Ja vien mēs netikt tu izšķirtas – pirmo reizi pa visiem laikiem. Piepeši starp mums tika novilkta valsts robeža un izvietoti robežstabi. Mēģinājām pierast pie divainajiem apstākļiem, bet tas bija grūti, jo – cik vien sevi atcerējāmies, vienmēr esam bijušas viens veselums. Pareizāk sakot, gluži kā viena dvēsele divos ķermeņos, ja ne vairāk. Dvēsele tika ievainota, it kā tagad bijām brīvas, bet abas bijām šķirtas. Mums pietrūka vienai otras, bijām tik tuvu un vienlaikus tālu. Nepietika ar to, ka dažāk redzējām un satikām viena otru.

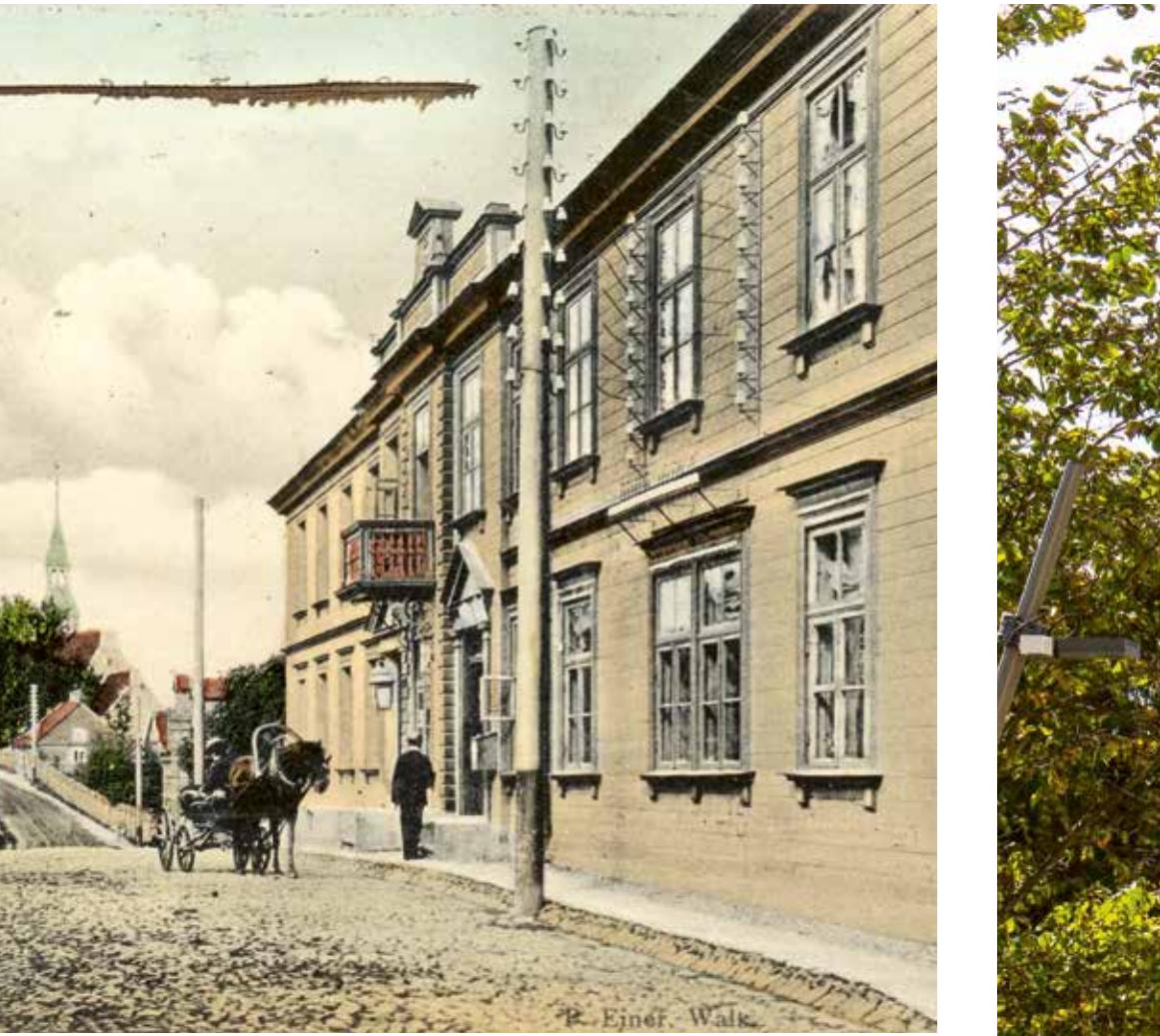

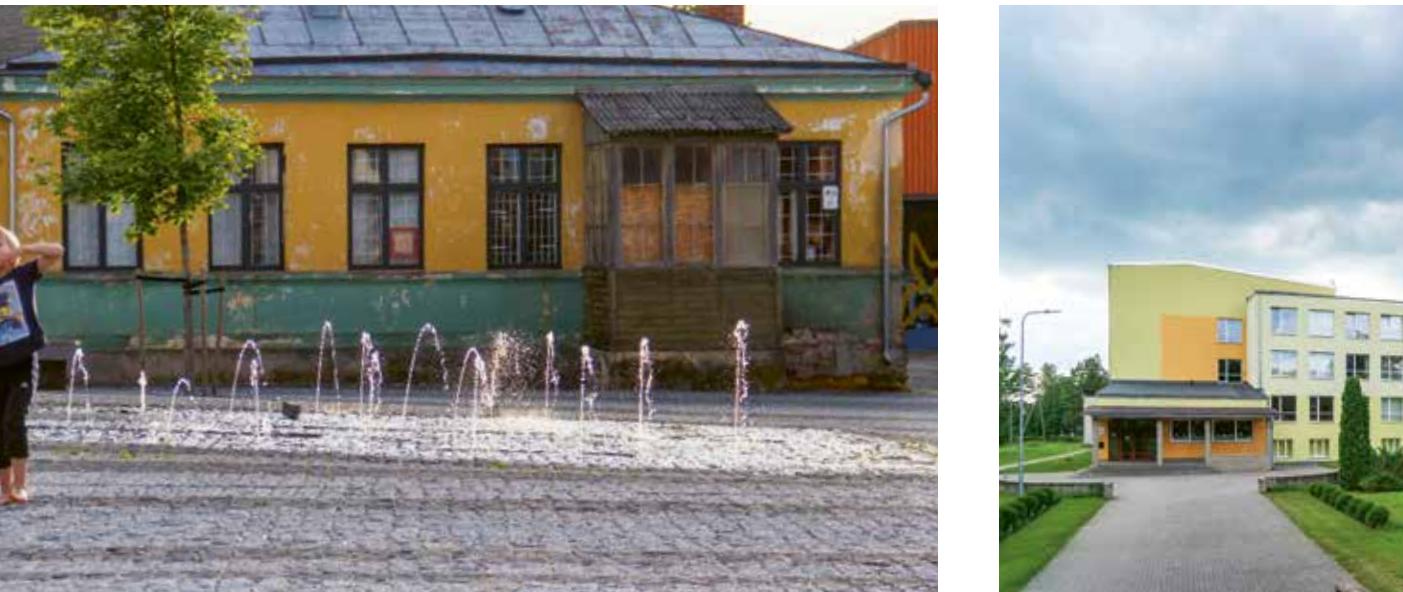
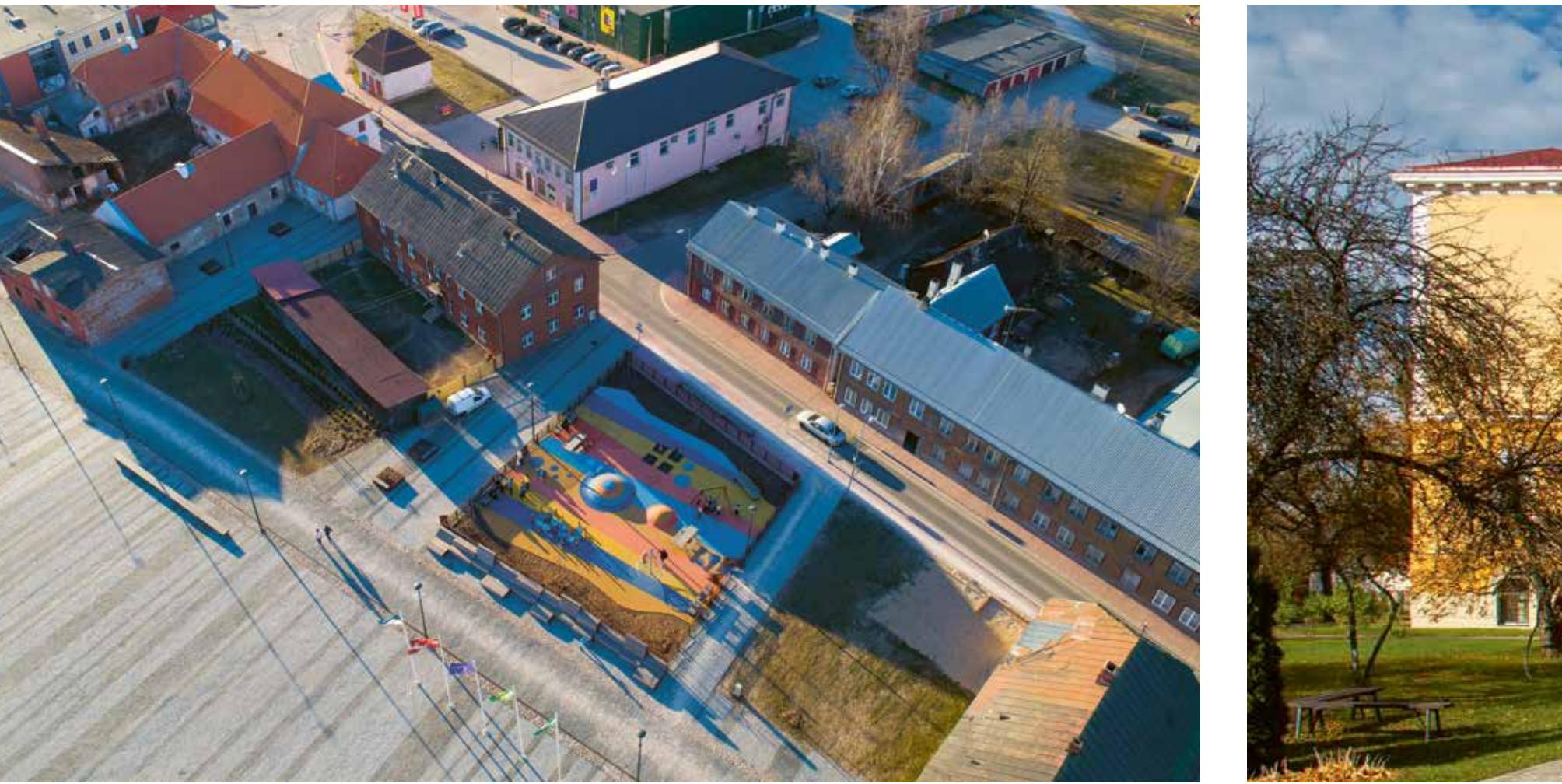
Gradually we became more educated and cultured, collected folk songs and sang together in a choir. We met energetic young people who studied at the teachers' seminary named after Jānis Cimze and who later initiated the national song festivals, theatres, wrote poems and issued books. We were similar and closely connected, but we realized that we developed as different personalities.

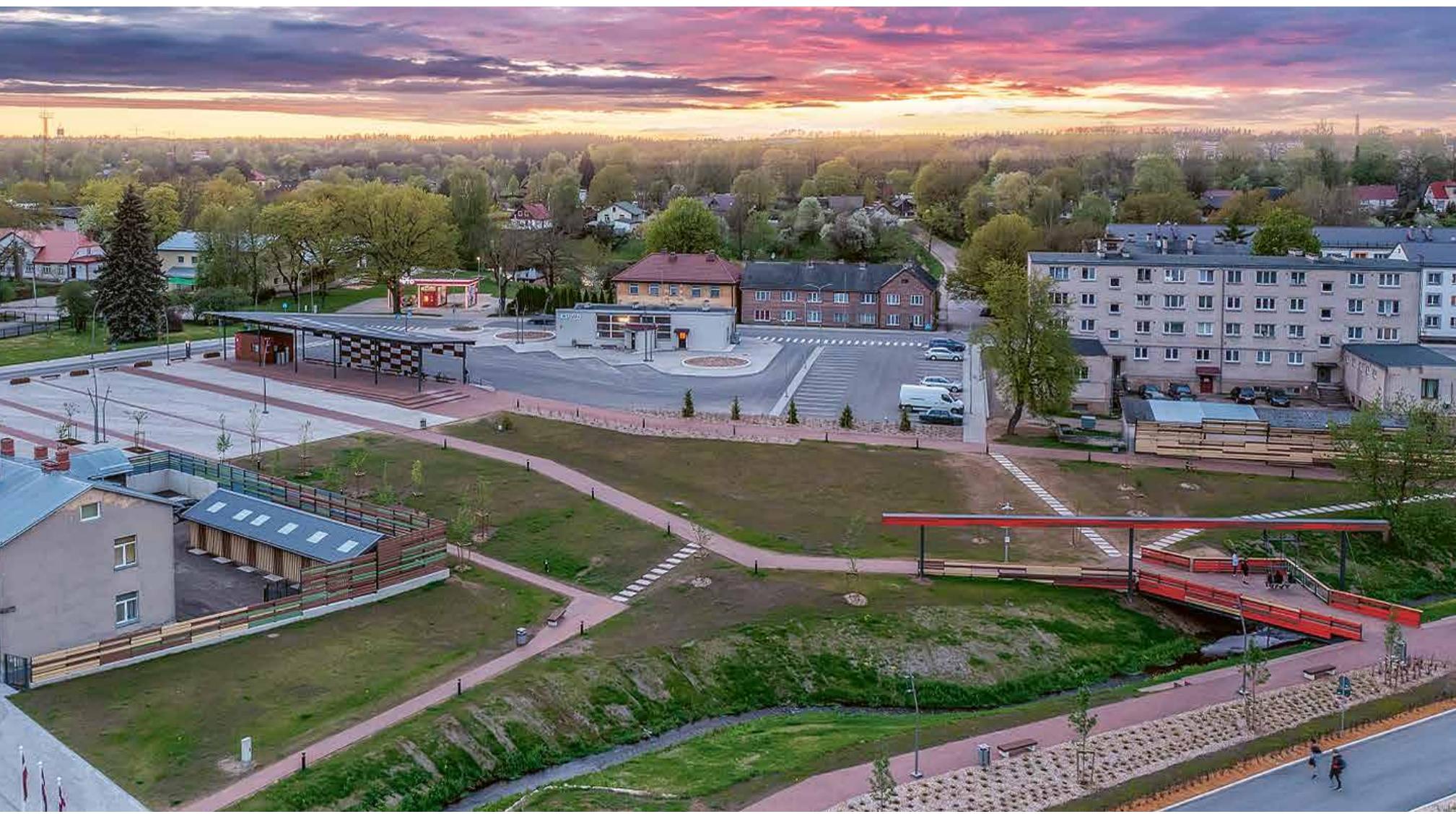
And we developed rapidly. A new lifeline was created, rails were built all around, the wheels of the trains rattled and merchants came from all over the world. It all happened thanks to the railway that turned our town into an important junction between the two provincial cities of Tallinn and Riga. A luxurious station made of red bricks was built. At the end of the First World War, the number of inhabitants was over a dozen thousands.

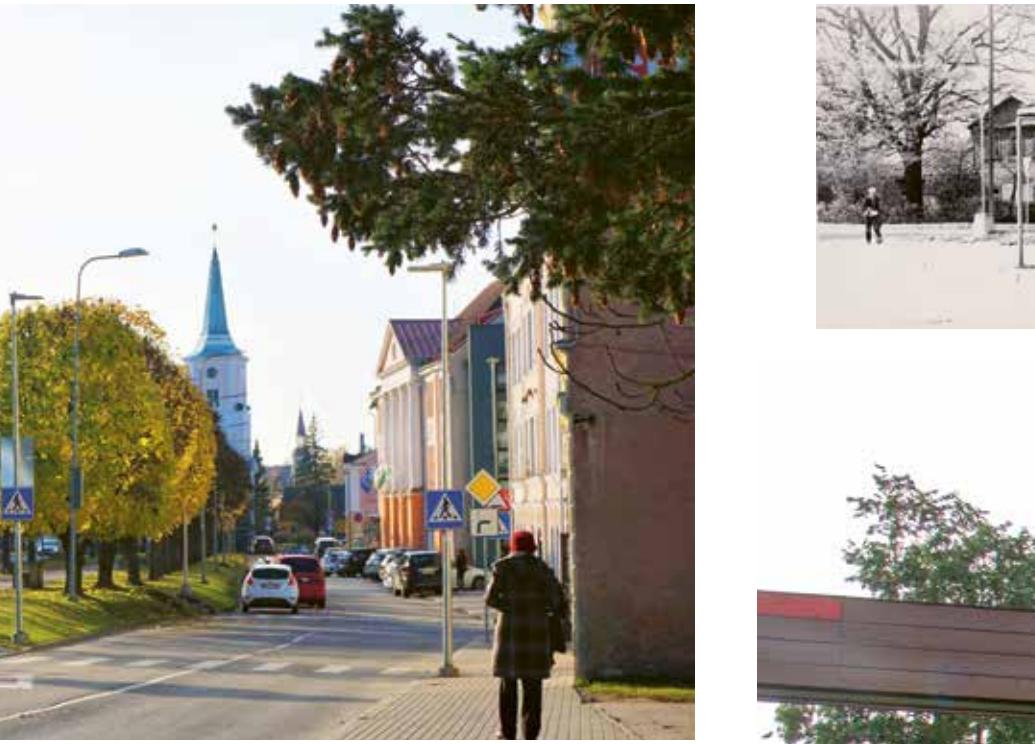
The future looked bright; nothing predicted that the joyful time would run out. But the cannons were not silent, the roar of war grew louder and louder. Men dressed in different uniforms marched through the town; battles were fought right in our neighbourhood. It was a very difficult time – the time of fights and quarrels. At one time, the town even became the capital of Latvia.

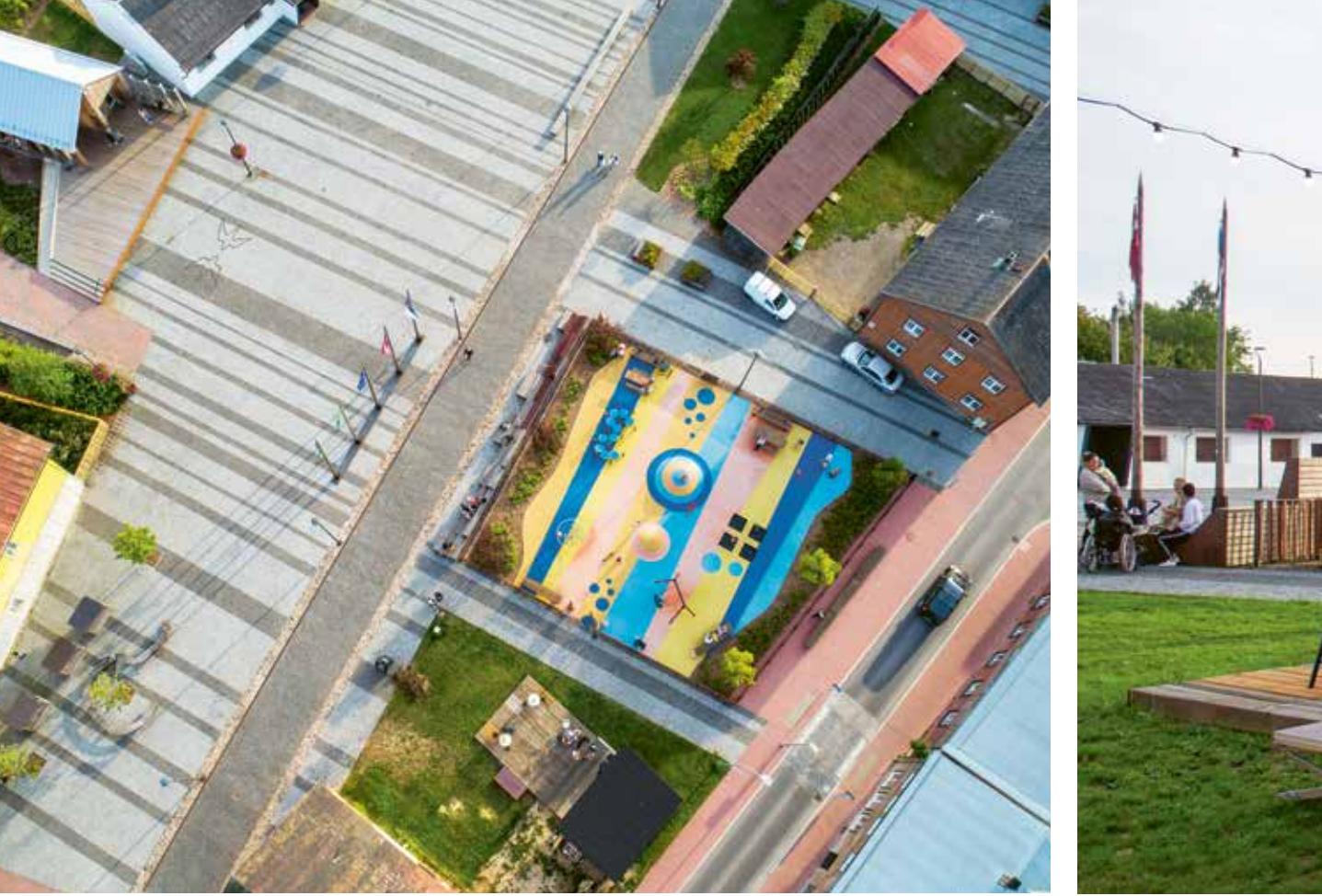
When the long awaited peace came, we could have been happy. If only we had not been separated - for the first time ever. Suddenly, state border was drawn between us and border posts were placed along it. We tried to get used to the strange situation, but it was difficult - as long as we remembered, we had always been united. Or rather, as if one soul in two bodies, if not more. The soul was hurt, we were free now, but we were separated. We missed each other; we were so close, but at the same time far away. It was not enough that we sometimes saw and met each other.

Küllap saite aru - kaks õde said taas üheks!

Kes oleks võinud arvata, et köige hirmsamad ajad on veel tulekul! Veel üks sõda, punalipud ja lõputud rongid külmale maale. Sõda sai läbi, aga õnne ei tulnud. Relvadega mehi saabus juurde, nende järel aina rohkem võõrast rahvast ida poolt. Tossasid järjest uued tehased ja vabrikud. Me ei tohtinud meenutada oma helget nooruspõlve. Ja kuigi meid ei eraldanud enam tökked ega aiad, olime ometi närtsinud ning kõik tundus kuidagi hall ja trööstitu. Siiski ei lasknud me pead norgu, vaid hoidsime alles oma keelt ja meelt.

Lootus oli pea täiesti kadunud, kuni algas uus ärkamisaeg. Taas lehvisid rahvuslipud ja kõlasid laulud, kuid meid valdasid kahetised tunded – ühelt poolt rõõm, et saime uuesti vabaks, teisalt nukrus, et meid eraldas jälle tūlikas piir koos piirpunktide ja piirdeaedade, järjekordade ja passikontrolliga.

Õnneks ei kestnud meie eraldatus enam kaua. Euroopa ühiskoduga liitumine tähendas tarbetu piirkontrolli lõppu, loodetavasti igaveseks. Aastal 2020 valmis Konnaaja ümber mahajäetud piiriala asemele ilus väljak ja jalakäijate tee, meie ühine linnasüda. Nagu varemaltki, ei pane keegi enam tähelegi kui satub ühest riigist teise. Eestist Lätte, Valgast Valka. Oleme üks linn, mis asub ühtaegu kahes riigis ja kannab kahte sarnast nime. Piir kujutab endast üksnes formaalsust, mis ei lahuta, pigem ühendab.

Meie ühine kodu on aastate jooksul palju muutunud ja muutub veelgi. Meil kui kaksiklinnal on suur potentsiaal, kuna oleme unikaalsed. Küllap saite aru – kaks õde said taas üheks! Kõige aluseks on aga ajalooline Walk, mille hõngu jäädme piirilinnas alati tundma.

Võiks öelda, et ring sai täis. Kuid meie jaoks ei tähenda see kaugeltki lõppu, vaid uut algust ja nooruse jätku. Oleme harjunud omaette toimetama, kuid koos on ikkagi parem. Üheskoos, ühist asja ajades. Meie linna paremaks muutes, nii kohalikele kui ka külalistele. Siinsamas, oluliste teede ristteel ja sõlmpunktis. Eesti lõunavärvavas ja Läti põhjavärvavas.

И кто бы мог подумать, что самые страшные времена только прибликались! Очередная война, красные флаги и бесконечные поезда в холодные края. Война закончилась, а счастье не наступило. Нашу землю все больше и больше топтали люди с оружием в руках, за которыми следовали чужестранцы с вос- тока. Дымяли новые фабрики и заводы. Мы не должны были вспоминать наше светлое детство. И хотя нас больше не разделяли ни барьеры, ни заборы, мы были измотаны, все было каким-то серым и грустным. Однако мы не склонили головы, а сохранили свой язык и дух.

Надежда была полностью потеряна, пока не началось новое возрождение. Вновь разевались национальные флаги и звучали песни, но нас переполняли двойственные чувства: с одной стороны – радость от обретения свободы, а с другой – грусть от того, что нас снова разделяет утомительная граница с пограничными будками, заборы, очереди и паспортный контроль.

К счастью, разлука была уже не долгой. Присоединение к общему европейскому дому положило конец ненужному погранич-

ному контролю, надеемся, навсегда. В нашей памяти остался 2020 год, когда у речки Варжупите, где раньше была полу- пустынная приграничная зона, появилась красивая площадь и пешеходная дорожка, ставшие общим сердцем нашего города.

И по-прежнему, никто даже не замечает, как попадает из одной страны в другую.

Из Эстонии в Латвию, из Валги в Валку. Мы один город, расположенный в двух странах и имеющий два похожих названия. Граница – это лишь формальность, которая не разъединяет, а объединяет.

Наши общие дома сильно изменились за эти годы и изменятся еще больше. Как у городов-близнецов, у нас есть большой потенциал, потому что мы уникальны. Надеемся, вы поняли – две сестры снова стали

одним целым! И всё-таки в основе всего – исторический Walk, дыхание которого мы по-прежнему будем чувствовать в приграничном городке.

Можно сказать, что круг замкнулся. Но для нас это не конец, а новое начало и продолжение молодости. Мы привыкли работать поодиночке, но вместе всё же лучше. Делать что-то общее вместе. Делать наш город лучше для жителей и гостей. Прямо здесь, на важной транспортной развязке и перекрестке. У Южных ворот Эстонии и Северных ворот Латвии.

Varéto teikt, ka aplis noslēdzies. Taču mums tās ir nevis beigas, bet gan jauns sākums un jau-nības turpinājums. Esam pieradušas darboties katram par sevi, tomēr kopā ir labāk. Kopīgi darot kopīgas lietas. Veidojot mūsu pilsētu labāku gan vietējiem, gan visiem. Tepat, svarīgu celu krustcelēs un mezglā. Pie Igaunijas Dienvidu vārtiem un Latvijas Ziemeļu vārtiem.

Domājams, jūs sapratāt – divas māsas atkal kļuva par vienu!

Un kas būtu domājis, ka visbriesmīgākie laiki tikai tuvojas! Vēl viens karš, сarkanie karogi un bezgalīgi vilcieni uz aukstu zemi. Karš beidzās, bet laime nepienāca. Mūsu zemi mina arvien vairāk vīru ar ieročiem rokās, tiem sekoja arī svešzemju tautas no austriumiem. Kūpēja jaunas rūpniecas un fabrikas.

Mēs nedrīkstējām atcerēties savu gaišo bērnību. Un, lai arī mūs vairs nešķira nedz barjeras, nedz žogī, bijām novārgušas, viss bija kaut kāds pe-lēks un skumīgs. Tomēr galvas nenokārām, bet saglabājām savu valodu un garu.

Cerība bija pilnībā zudusi, līdz sākās jauna atmoda. Atkal nu plīvoja nacionālie karogi un skanēja dziesmas, taču mūs pārnēma divējādas sajūtas – no vienas pusēs – prieks, ka atguvām brīvību, no otras pusēs – skumjas, ka atkal mūs šķīra apnicīgā robeža ar būdām, žogiem, rindām un pasu kontrolēm.

Par laimi, šķirtība vairs nebija ilga. Pievienošanās kopīgajām Eiropas mājām nozīmēja nevajadzī-gās robežkontroles beigas, cerams, uz visiem laikiem.

Mūsu atmiņā ierakstīts ir 2020. gads, kad ap Varžupīti, kur agrāk pletās puspamesta pierobežas zona, tapa skaists laukums un gājēju ceļš, mūsu pilsētas kopējā sīrds.

Наши общие дома сильно изменились за эти годы и изменятся еще больше. Как у городов-близнецов, у нас есть большой потенциал, потому что мы уникальны. Надеемся, вы поняли – две сестры снова стали

одним целым! И всё-таки в основе всего – исторический Walk, дыхание которого мы по-прежнему будем чувствовать в приграничном городке.

Можно сказать, что круг замкнулся. Но для нас это не конец, а новое начало и продолжение молодости. Мы привыкли работать поодиночке, но вместе всё же лучше. Делать что-то общее вместе. Делать наш город лучше для жителей и гостей. Прямо здесь, на важной транспортной развязке и перекрестке. У Южных ворот Эстонии и Северных ворот Латвии.

Varēto teikt, ka aplis noslēdzies. Taču mums tās ir nevis beigas, bet gan jauns sākums un jau-nības turpinājums. Esam pieradušas darboties katram par sevi, tomēr kopā ir labāk. Kopīgi darot kopīgas lietas. Veidojot mūsu pilsētu labāku gan vietējiem, gan visiem. Tepat, svarīgu celu krustcelēs un mezglā. Pie Igaunijas Dienvidu vārtiem un Latvijas Ziemeļu vārtiem.

Who would have thought that the most terrible times were coming! Yet another war, red flags and endless trains to a cold land. The war ended, but happiness did not come. More armed men arrived and they were followed by alien nations from the east. New factories and plants were established.

We were not allowed to our bright childhood. Although we were no longer separated by barriers or fences, we had withered, everything was somehow gray and sad. However, we did not let our heads down, but preserved our language and spirit.

Hope was almost gone until a new awakening started. Again, the national flags fluttered and songs were sung, but we were overwhelmed by dual feelings – on the one hand, we were glad to be free, on the other hand, we were sad because we were separated again by the tedious border with booths, fences, queues and passport inspections.

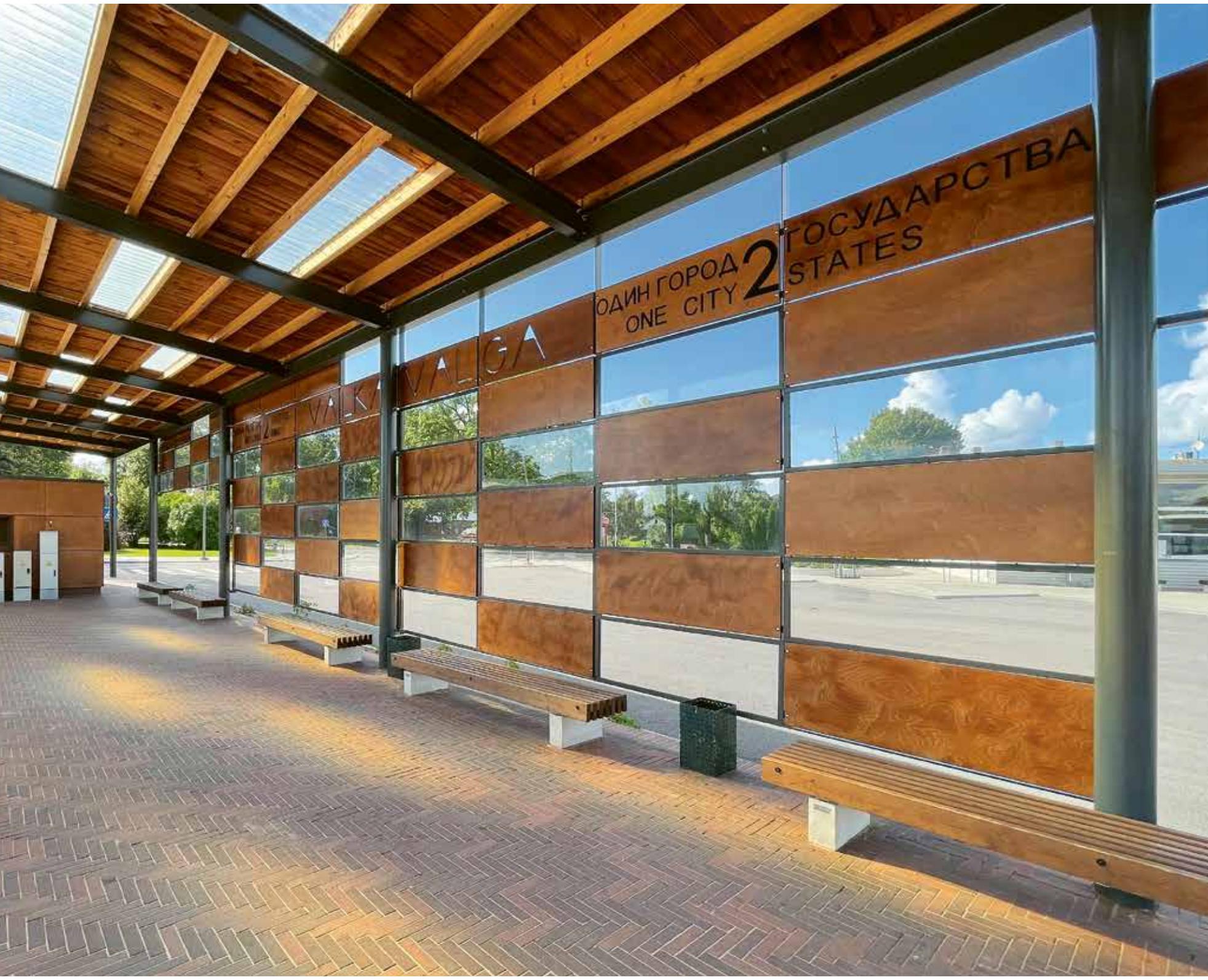
Fortunately, our separation did not last long. Joining the common European home meant the end of unnecessary border controls, hopefully, forever.

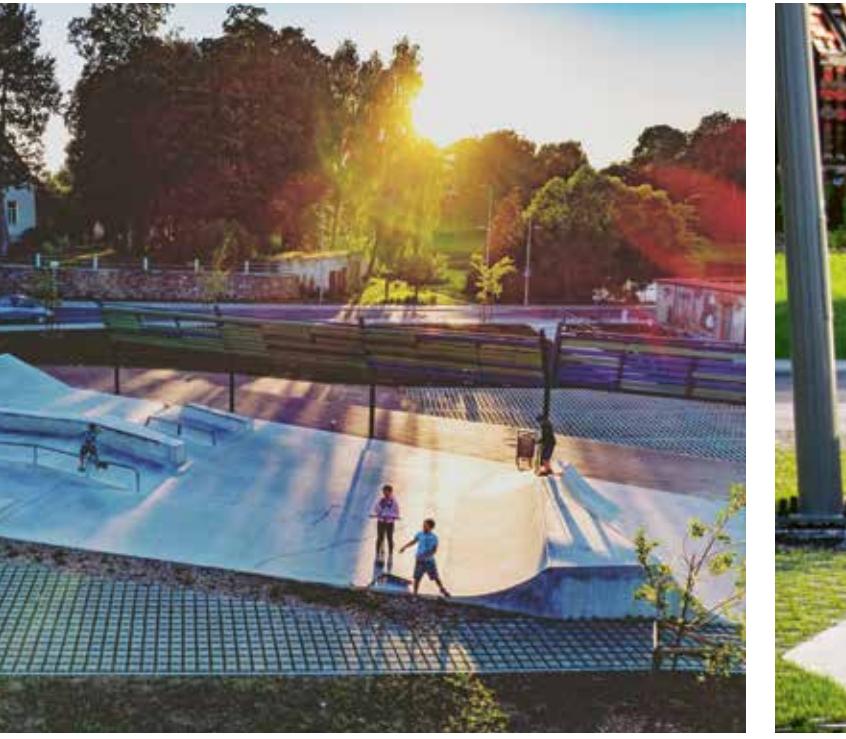
The year of 2020 was noteworthy - a beautiful square and a pedestrian road, the common heart of our city, were created around the river Konnaaja/Varžupīte, that used to be a partly abandoned border area.

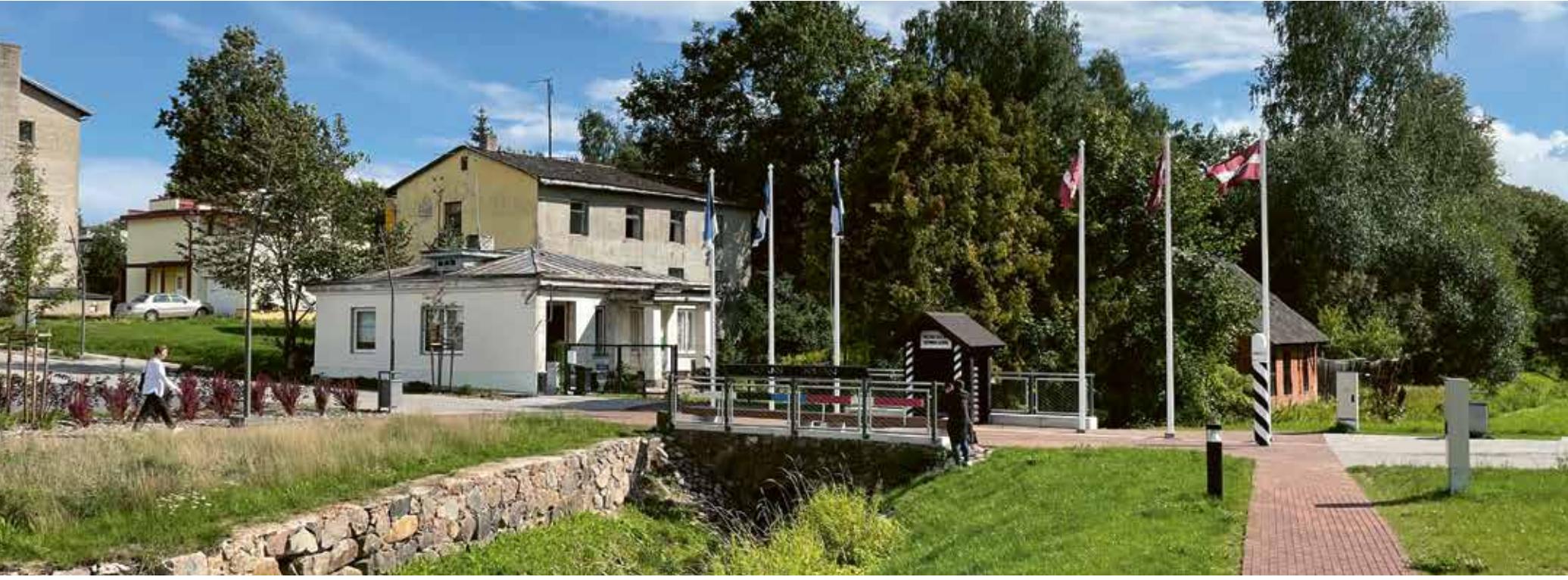
As before, no one will notice when you move from one country to another. From Estonia to Latvia, from Valga to Valka. We are one town with two similar names in two countries at the same time. The border is merely a formality that does not separate, but rather unites. Our common home has changed a lot over the years and will change even more. As a twin city, we have a great potential because we are unique. You must have understood by now - the two sisters became one again! However, everything is based on the historical Walk and we will always feel its atmosphere in the border town.

You could say that the circle is complete. But for us, this is far from the end; it is a new beginning and continuation of youth. We are used to live and work independently, but it is still better together. Together, doing something common. Making our city better both for locals and visitors. Right here, at the crossroads and junction of important roads. At the southern gate of Estonia and at the northern gate of Latvia.

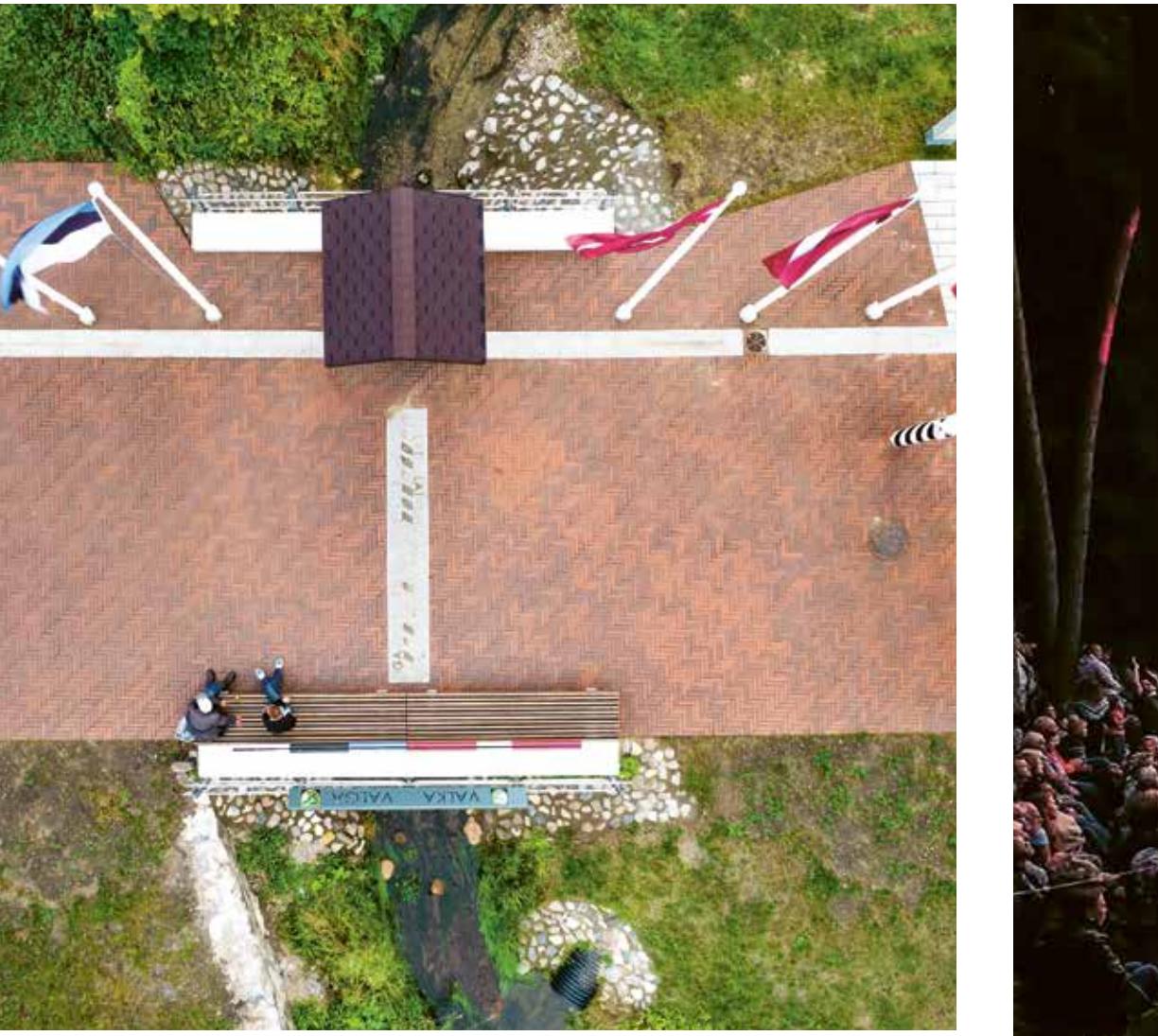
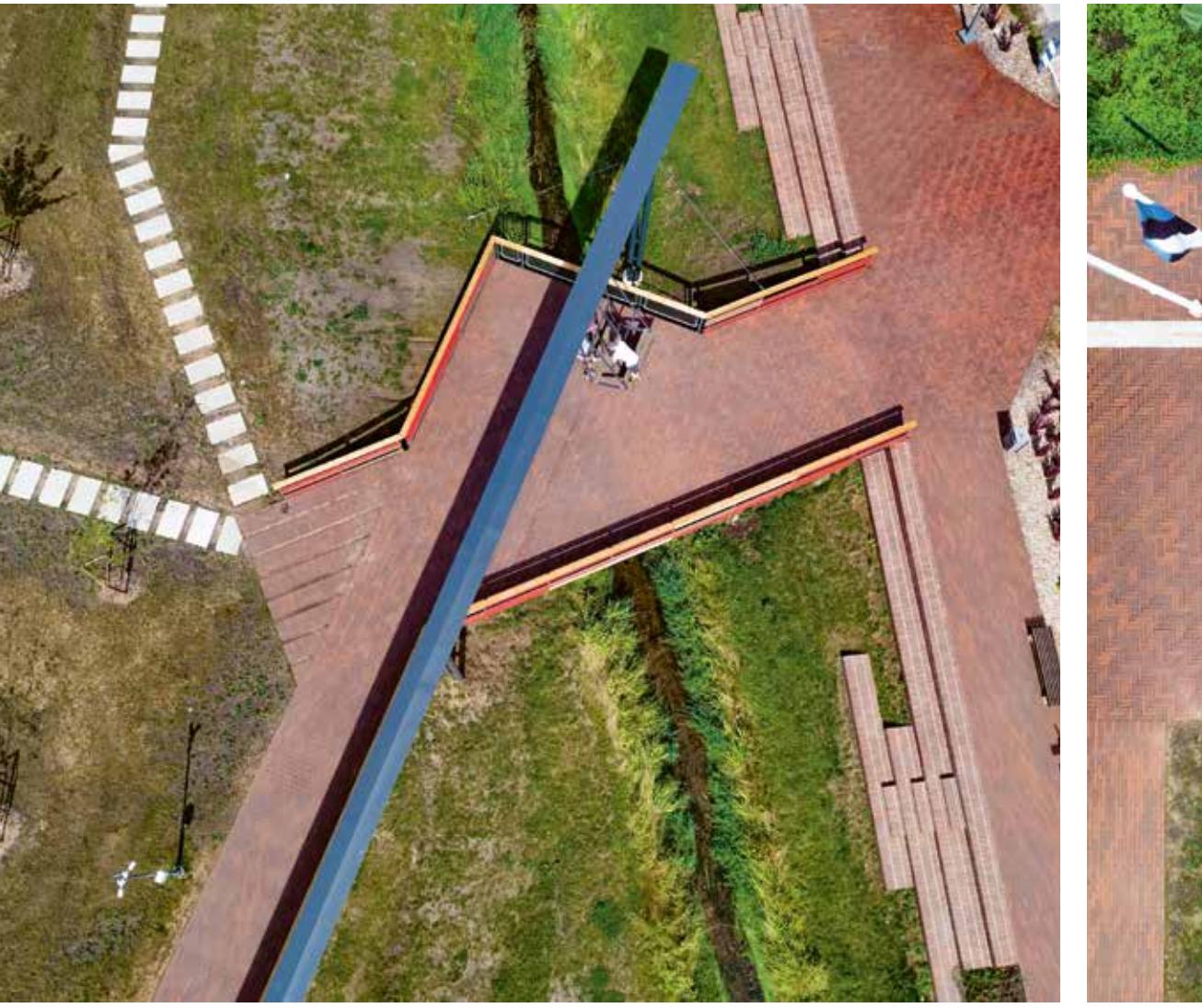

Viited ajaloolistele piltidele nende avaldamise järjekorras:
Atsauses uz vēsturiskiem attēliem to publicēšanas secībā:

- Pp. 7-10. VaM F 852:1. Valga linnavaade. Foto J. Chr. Brotze joonisest. Valmistaja: Brotze, Johann Christoph. Dateering: 1772. Ümberpildistus 1960; Selleke, Eduard.
- Pp. 15. VaM F 911:234. Valga. Vaade linnale Pudrumäelt. Esiplaanil ujumisbassein ja Ramsi veski. Dateering: 4.1961. Fotograaf: Pippas, Benno.
- Pp. 17. VaM F 911:249- Pedeli sild Ramsi veski juures. Dateering: 4.1961. Fotograaf: Pippas, Benno.
- Pp. 18. VaM F 2598:26. Valga. Vaade Pudrumäelt linnale. Dateering: 1880. aastad.
- Pp. 19. VaM F 39:50. Valga. Jaani kirik. Koopia. Dateering: 20. saj algus. Ümberpildistus 1956. Kopeerija: Vellemaa, L.
- Pp. 19. VaM F 907:1. Riia tänava vaade Jaani kiriku suunas. Dateering: 1960; fotograaf Kannelmäe, J.
- Pp. 28. VaM F 39:31. Valga raekoda. Koopia. Dateering: 20. saj algus. Ümberpildistus 1956. Kopeerija: Vellemaa, L.
- Pp. 32. VaM F 52. Valga raudteejaam. Postkaart.
- Pp. 32. VaM F 1546:1. Valga jaama einelaud. Dateering: 1930.a-te lõpp.

Pp. 32. VaM F 1568:45. Valga jaam Rootsli kuninga ootel. Dateering: 29.6.1929.

33.-34. Ipp. Valka. Dzelzceļa stacija Valka II. 1906. gads. VKNM

Pp. 39. VaM F 2839:28. Eesti-Läti piiripunkt Valgas. Dateering: 1930. aastad. Fotograaf: Thal, A.

40. Ipp. Valka. Pasta un telegrafa kantoris Elizabetes ielā 2 (tagad Sopruse iela Valgā un Raiņa ielas sākums Valkā). 1916. g. VKNM

42. Ipp. Valka. Elizabetes iela (tagad Raiņa ielas sākums Valkā). Apt. 1914. gads. VKNM Valka. Latvijas un Igaunijas robeža gar baronu fon Vrangleju māju (tagad Rīgas iela Nr. 2). 20. gadi. VKNM

Igaunu-latviešu dziesmu diena Valgā. Svētku daļinieku gājiens uz Latvijas-Igaunijas robežas Valkā, Semināra ielā, un Valgā, Sepa ielā. 1927. gada 26. jūnijis. VKNM

Latvijas-Igaunijas robežas pārejas punkts Valkā, Semināra ielā, un Valgā, Sepa ielā. 1938. gads. Fotografējis Gustaw Saag. VKNM

VaM F 911:49. Valga Veinītehase ū. Dateering: 1961. Fotograaf: Pippas, Benno.

VaM F 911:4. Valga. Lenini tänava kiriku juures. Dateering: 4.1961. Fotograaf: Pippas, Benno.

Valka. Pie autoostas. 1977. gads. VKNM
Valka. Autoosta. 1970. gadi. Fotografējis Andris Stolbovs. VKNM

VALGA VALKA
1 city 2 states

Fotod/Fotogrāfijas: Valkas novadpētniecības muzeja (VKNM) krājums, Valga Muuseum, Valkas novada pašvaldības arhīvs, Roberts Johansons, Ragnar Vutt, Rain Aunapu, SIA Bumbieroks

Tekstd/Teksti: Kuido Merits

Koostajad/Sastādītāji: Lea Vutt, Gunta Smane, Vents Armands Krauklis

Tölked/Tulkojumi: Anita Tannenberga, Dagnija Üdre, Nadežda Možarova

Kirjastaja/Izdevējs: Valkas novada pašvaldība, Valga Vallavalitsus

Kujundus/Dizains: SIA Bumbieroks

Trūkitud/lespiests: Jelgavas tipogrāfija

Tüdrukud rahvariietes/ Meitenes tautastērpos: Loore Surri, Maria Sikk, Annika Anta Stepiņa, Stefānija Šaldere, Sindija Šaldere